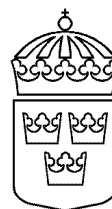

Riksdagens protokoll

1999/2000:69

Fredagen den 18 februari

Protokoll
1999/2000:69

Kl. 9.00 – 9.26

1 § Meddelande om aktuell debatt

Förste vice talmannen meddelade att på begäran av Miljöpartiet de Grönas riksdagsgrupp skulle aktuell debatt om TV-kanalernas pornografiska utbud anordnas *torsdagen den 24 februari kl. 12.00*.

Från regeringen skulle kulturminister Marita Ulvskog delta.

Den inkomna skrivelsen hade följande lydelse:

Till talmannen

Begäran om aktuell debatt

Miljöpartiet de Gröna begär att en aktuell debatt anordnas om TV-kanalernas pornografiska utbud. Anledningen till detta är den senaste tidens samhällsdebatt i frågan och den oklarhet som råder kring nuvarande lagstiftning och betal-TV-kanalernas sändningar av grova pornografiska filmer.

Stockholm den 15 februari 2000

Miljöpartiet de Gröna

Marianne Samuelsson

Gruppledare

2 § Meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan

Förste vice talmannen meddelade att ett meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan delats ut till kammarens ledamöter.

3 § Meddelande om plan för kammarens sammanträden

Förste vice talmannen meddelade att en plan för kammarens sammanträden under tiden den 6 mars–15 juni 2000 delats ut till kammarens ledamöter.

4 § Beslut om senaste dag för avlämnande av propositioner

I enlighet med 3 kap. 3 § riksdagsordningen hade talmannen föreslagit att propositioner som regeringen avser ska behandlas under innevarande riksmöte och för vilka särskild tidpunkt inte är föreskriven skulle avlämnas *senast onsdagen den 22 mars*.

Kammaren biföll detta förslag.

5 § Senaste dag för framställande av interpellationer

Talmannen hade i enlighet med tilläggsbestämmelse 1, 6 kap. 1 § riksdagsordningen fastställt att senaste dag för framställande av interpellationer under innevarande riksmöte skulle vara *fredagen den 28 april*.

6 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 1999/2000:231

Till riksdagen

Interpellation 1999/2000:231 av Ragnwi Marcelind (kd) om arbetsmarknaden och rehabilitering.

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 21 mars 2000.

Skälet till dröjsmålet är andra engagemang inbokade den 7 mars, den 10 mars, den 14 mars och tjänsteresa den 17 mars.

Stockholm den 14 februari 2000

Näringsdepartementet

Björn Rosengren

Enligt uppdrag

Dag Ekman

Expeditionschef

Interpellation 1999/2000:227

Till riksdagen

Interpellation 1999/2000:227 av Jan-Evert Rådström (m) om alkohol.

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 21 mars 2000.

Skälet till dröjsmålet är andra engagemang inbokade den 7 mars, den 10 mars, den 14 mars och tjänsteresa den 17 mars.

Stockholm den 14 februari 2000

Näringsdepartementet

Björn Rosengren

Enligt uppdrag

Dag Ekman

Expeditionschef

Till riksdagen

Interpellation 1999/2000:215 av Sten Andersson (m) om en konferens om kommunismens offer.

Interpellationen kommer att besvaras av vice statsministern tisdagen den 22 februari 2000.

Skälet till dröjsmålet är utlandsresa och svårigheter att hitta svarstillfälle.

Stockholm den 14 februari 2000

Enligt uppdrag

Per Virdesten

Rättschef

Interpellation 1999/2000:229

Till riksdagen

Interpellation 1999/2000:229 av Karin Falkmer (m) om Simplex.

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 10 mars 2000.

Skälet till dröjsmålet är utlandsresa den 22 februari och tjänsteresa den 7 mars.

Stockholm den 10 februari 2000

Näringsdepartementet

Mona Sahlin

Enligt uppdrag

Dag Ekman

Expeditionschef

Interpellation 1999/2000:222

Till riksdagen

Interpellation 1999/2000:222 av Karin Pilsäter (fp) om förutsättningar för långsiktig tillväxt.

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 7 mars 2000.

Skälet till dröjsmålet är stor arbetsanhopning och plenifri vecka.

Stockholm den 10 februari 2000

Finansdepartementet

Bosse Ringholm

Interpellation 1999/2000:217

Till riksdagen

Interpellation 1999/2000:217 av Gunnar Hökmark (m) om strukturella reformer för att höja Sveriges långsiktiga tillväxtkapacitet.

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 7 mars 2000.

Skälet till dröjsmålet är stor arbetsanhopning och plenifri vecka.

Stockholm den 9 februari 2000

Finansdepartementet

Bosse Ringholm

Prot.
1999/2000:69
18 februari

Interpellation 1999/2000:225

Till riksdagen

Interpellation 1999/2000:225 av Göte Jonsson om fristående skolor.
Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 7 mars 2000.
Skälet till dröjsmålet är stor arbetsbörda.

Stockholm den 11 februari 2000

Utbildningsdepartementet

Ingegerd Wärnersson

Enligt uppdrag

Staffan Bengtsson

Statssekreterare

Interpellation 1999/2000:226

Till riksdagen

Interpellation 1999/2000:226 av Sten Andersson om ideologiskt motiverade brott.

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 9 mars 2000.

Skälet till dröjsmålet är plenifri vecka i riksdagen och tjänsteresa.

Stockholm den 11 februari 2000

Justitiedepartementet

Laila Freivalds

Interpellation 1999/2000:221

Till riksdagen

Interpellation 1999/2000:221 av Karin Pilsäter om spädbarnsdöd och stöd till drabbade familjer.

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 10 mars 2000.

Skälet till dröjsmålet är att jag inte kunnat finna en debattidag som passar både interpellanten och mig.

Stockholm den 14 februari 2000

Socialdepartementet

Lars Engqvist

Svar på interpellation

7 § Svar på interpellation 1999/2000:220 om riskfaktorer vid partnervåld

Anf. 1 Justitieminister LAILA FREIVALDS (s):

Herr talman! Ulla-Britt Hagström har frågat mig på vilket sätt jag arbetar med att ta till vara internationella erfarenheter vid arbetet med att motverka misshandel av kvinnor samt vilka åtgärder jag avser vidta för att förbättra riskbedömningen när det gäller partnervåld. Jag besvarar hennes fråga främst utifrån de områden jag som justitieminister ansvarar för.

Det är oacceptabelt att kvinnor varje dag utsätts för en partners våld och att hemmet för många kvinnor är den farligaste miljön att vistas i.

Våldet mot kvinnor är något som angår oss alla. Detta är, som Ulla-Britt Hagström säkert vet, utgångspunkten för mitt arbete i dessa frågor.

Min och regeringens inställning i frågan har också kommit till klart uttryck genom kvinnofridsreformen, som är ett samlat åtgärdsprogram mot mäns våld mot kvinnor. Den bygger på ett långvarigt utredningsarbete för att fånga upp alla aspekter på hur sådant våld ska kunna motverkas. Reformen omfattar, förutom lagstiftning, en mängd åtgärder för att förebygga mäns våld mot kvinnor och för att utsatta kvinnor ska få ett bättre stöd och bemötande.

Tanken är att mäns våld mot kvinnor måste bekämpas genom ett brett och långsiktigt arbete inom alla samhällets sektorer och på alla nivåer. Berörda myndigheter har också fått gemensamma uppdrag av betydelse i detta sammanhang. De ska regelbundet redovisa sina insatser till regeringen. Vissa myndigheter har också fått särskilda uppdrag. Inom Regeringskansliet har också en interdepartemental arbetsgrupp bildats för att följa upp kvinnofridsreformen.

Justitiedepartementet deltar också aktivt i det internationella samarbetet, bl.a. inom EU, mot våld mot kvinnor och människohandel. Departementet har även under flera år arbetat för att möjligheterna att förebygga brott ska förbättras inom EU och för ett ökat informationsutbyte mellan medlemsstaterna. Som en konsekvens av bl.a. insatser från Sveriges konstaterade stats- och regeringscheferna vid toppmötet i Tammerfors i höstas att flera åtgärder bör vidtas för att förbättra samarbetet i frågor som rör möjligheterna att förebygga brott. Också när det gäller frågor om skydd för och stöd till brottsoffer arbetar Sverige aktivt inom EU.

Brotsförebyggande frågor kommer att vara prioriterade under Sveriges ordförandeskap. En av de viktigaste åtgärderna inom detta område är att skapa en grund för en kontinuerlig uppbyggnad av aktuell kunskap om effektiva brotsförebyggande åtgärder och etablera någon form av fast nätverk som kan garantera att kunskap tas till vara och sprids. En fråga som särskilt kommer att uppmärksammas är just våld i nära relationer.

Internationellt utbyte och internationella kontakter är något som är utmärkande för forskning och utveckling. Att ta till vara internationella erfarenheter vid arbetet med att motverka bl.a. våld mot kvinnor är därför en naturlig del i arbetet hos de myndigheter inom rättsväsendet som har en tydlig inriktning mot forsknings- och utvecklingsarbete. Det gäller t.ex. Brotsförebyggande rådet och Rättsmedicinalverket, men också Brottsoffermyndigheten.

Jag vill här också tillägga att det synsätt som kvinnofridsreformen utgår från grundas på den kunskap om våld mot kvinnor som kommit fram genom internationell forskning.

Arbetet med att förbättra riskbedömningar pågår på flera olika sätt inom rättsväsendets myndigheter. Polisen i Västerbotten arbetar t.ex. för närvarande med ett utvecklingsarbete kring skattningsinstrumentet SARA, som Ulla-Britt Hagström tar upp i sin interpellation. Utvecklingsarbetet bedrivs i samarbete med Rättshälsöcentriska forskningsenheten i Växjö och syftar till att utforma en SARA-modell som är anpassad till polisiära förutsättningar. Det diskuteras också för närvarande om liknande utvecklingsarbeten ska påbörjas av andra polismyndigheter.

Prot.

1999/2000:69

18 februari

Svar på interpellation

Ett arbete med att utveckla möjligheterna att göra säkrare risk- och farlighetsbedömningar pågår också inom kriminalvården. I arbetet med dessa bedömningar av risk för återfall används vid ett flertal anstalter olika hjälpmedel som t.ex. instrumentet HCR-20. Vid riksmottagningen på anstalten i Kumla har man även börjat att använda det tidigare nämnda SARA. På riksmottagningen utreds alla långtidsdömda män och en individuell riskprofil tas fram. Den används som en del i bedömningen av vilka särskilda villkor som ska gälla för långtidsdömda, bl.a. vid permissioner.

Inom ramen för ett pilotprojekt på Norrtäljeanstalten har också SARA samt ett särskilt instrument för att bedöma risken för återfall i sexuellt våld, kallat SVR-20, prövats. Inriktningen är att användningen av olika skattningsinstrument ska öka inom kriminalvården.

Regeringen har vidare i regleringsbrevet för Rättsmedicinalverket för år 2000 särskilt poängterat att verkets forsknings- och utvecklingsarbete ska inriktas mot att utveckla förutsättningarna för att göra säkrare risk- och farlighetsbedömningar. Som ett led i utvecklingen på detta område kommer Rättsmedicinalverket att under våren 2000 fastställa nya riktlinjer för riskbedömning vid rättspsykiatrisk undersökning.

En viktig faktor för att förbättra förutsättningarna för riskbedömningar är att myndigheter och andra samarbetar kring frågan. Som ett led i ett sådant samarbete har Brottsförebyggande rådet, Kriminalvårdsstyrelsen och Rättsmedicinalverket påbörjat en diskussion kring på vilka sätt myndigheterna gemensamt kan vidareutveckla arbetet på detta område.

Arbetet med riskbedömningar är ett viktigt och prioriterat område för nämnda myndigheter. Vi måste dock komma ihåg att hur förfinade olika skattningsinstrument och andra hjälpmedel än blir kan de aldrig bli något annat än ett underlag för beslutsfattaren. När beslut om en åtgärd väl ska fattas måste detta göras av en person som väger samman alla tillgängliga fakta och omständigheter i fallet.

Anf. 2 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd):

Herr talman! Jag vill tacka justitieministern för ett mycket seriöst och genomarbetat svar på min interpellation om åtgärder mot partnervåldet. Det känns på något sätt som om vi arbetar gemensamt mot våldet och försöker gripa alla halmstrån. Uttrycket Mitt hem är min borg står för det som för många kvinnor är den farligaste miljön att vistas i. Hösten som föregick vårt nya millennium påminde oss gång på gång om kvinnor som mördats av sina män – detta i ett land som betraktar sig som världens mest jämställda land, och kvinnor vi möter i internationella sammanhang, med den bild av Sverige de fått, tror inte att det är sant.

Vi har kommit långt med att implementera begreppet nollvision i trafiken. Men vi har inte lyckats få det allmänt vedertaget att en nollvision vad gäller våld mot kvinnor är en självklarhet, inte heller mot mobbning. Brist på empati, den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism, syns inte bara i den livliga skoldebatten. Vi försvagar ständigt våra historiska rötter. Om inte t.ex. skolministern griper in nu kommer t.o.m. den religion vår tradition, våra lagar och vår kultur vilar på att försvinna från skolans kursplan. Ordet kristendom fanns över huvud taget inte nämnt i Skolverkets första version. Men i går sade skolmi-

nistern i en debatt: Lita på mig! Så nu hoppas vi att hon griper in. Inom en månad kommer det svaret från regeringen.

Herr talman! Det är inte acceptabelt att kvinnor ska behöva leva med risken att utsättas för våld i hemmet. Varje år anmäls 20 000 fall av våldsbrott riktade mot kvinnor. Det är mer än 50 varje dag. Ett stort mörkertal finns också. Man säger generellt att endast 25 % av alla våldsbrott anmäls. Mörkertalet när det gäller våld mot kvinnor är sannolikt större än för våldsbrott i allmänhet. Kvinnomisshandel har blivit en epidemi. Mot epidemier gör stora vaccinationskampanjer nytta. Men kvinnomisshandel har blivit en tyst epidemi.

Om vi inte passar oss nu finns en risk för att respekten för människovärdet alltmer försämras i vårt land. Dokumentärfilmen *Shocking truth* är ytterligare en väckarklocka. Biografbyrån som utgår från en lagstiftning om förbud mot att visa sexuellt våld och tvång har inte ansett sig ha lagstöd för att stoppa dessa sektioner av porrfilm i t.ex. kanalen TV 1000. Granskningsnämnden anser sig inte ha något stöd i radio- och TV-lagen för att göra något. Detta utbud föder vi ungdomar med. Men vi föder också män som misshandlar fruar, sambor, fästmän och andra närstående kvinnor. Norge har en starkare lagstiftning. Jag vädjar till justitieministern att se över om vår lagstiftning på det området är tillräcklig. Jag menar nu inte själva kvinnofridsreformen, utan det förebyggande arbetet, där medieutbudet spelar en stor roll. Kvinnofridsreformen tycker jag är mycket bra.

Min interpellation handlar om olika metoder för att förbättra riskbedömningen inför partnervåld. Jag är glad att justitieministern pekar på ett aktivt arbete för att finna nya metoder, både egna och internationella erfarenheter tas till vara. Min fråga till ministern är om SARA, den metod jag pekat på och som jag förstår används i Västerbotten liksom på Kumla- och Norrtäljeanstalterna, hittills har kunnat påvisa positiva resultat, och hur använder man sig av den i Västerbotten på ett tidigare stadium för att kunna förebygga?

Efter vad jag förstår försvinner kvinnans livsutrymme mer och mer i ett misshandelsförhållande, så att hon gradvis blir mer och mer beroende av den man som misshandlar henne. De enda undersökningar av vad vidtagna åtgärder mot kvinnovåld har haft för effekter på våldets omfattning under 90-talet jag har sett är användningen av besöksförbudet.

Anf. 3 Justitieminister LAILA FREIVALDS (s):

Herr talman! Ja, vi är stolta över att ha kommit långt när det gäller jämställdhetsarbetet. Vi har också anledning att vara stolta över att frågan om våld i nära relationer är någonting som vi inte accepterar.

Jag tycker däremot att det leder helt fel att tala om att vi har en epidemi. Då tror man att det är en sjukdom som sprider sig, ökar i omfattning och berör allt fler människor i samhället. Så är det inte. Det är faktiskt tvärtom. Historiskt sett har vi ändå kommit en bit på väg när det gäller att inte acceptera våld i vårt samhälle, inte i något sammanhang. Från att inte för så länge sedan ha haft något som vi kallade för husaga, då man ansåg att misshandel av närstående inte bara var bra utan var något som det t.o.m. var önskvärt att man utnyttjade i uppfostringsyfte, i disciplinerande syfte, har vi kommit så långt att vi anser att varje över-

Prot.

1999/2000:69

18 februari

Svar på interpellation

grepp som görs mellan människor är misshandel och ett brott som samhället har anledning att reagera mot.

Det finns heller ingenting som tyder på att det just när det gäller våld i hemmet finns ett ökat våld. Den ökning vi ser i anmälan av brott finns det stor anledning att tro hänger samman med att detta är någonting som har uppmärksamats och som gör att alltfler barn och kvinnor vågar, orkar och förmår anmäla och söka samhällets hjälp. Det ska vi vara väldigt glada för.

När det gäller att utveckla riskbedömningsmetoder pågår det, som jag redogjorde för i mitt interpellationssvar, ett aktivt arbete, både inom polisens verksamhet och inom kriminalvården.

Tillämpningen av just metoden SARA är så ny ännu att jag inte vågar uttala mig om vilka positiva effekter den har. Men jag utgår från, och har all anledning att göra det med den allmänna erfarenhet vi har, att tillämpningen av hjälpmetoder när det gäller att bedöma komplicerade situationer alltid leder till att de beslut som människor har att fatta, det må vara poliser eller kriminalvårdens personal, blir bättre ju mer systematisk behandling av olika faktorer man gör. Jag är övertygad om att SARA och de andra metoderna kommer att leda till att bättre bedömningar görs i förväg av när risk för våld föreligger, så att samhället kan ingripa och förhindra det fortsatta våldet.

Anf. 4 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd):

Herr talman! Just ordet epidemi har jag tagit från *Kvinnomisshandel, den tysta epidemin*, en nordisk kriminalkrönika, 1999, av Gun Heimer och Lars Nylén.

Jag är glad att det kanske inte är så att misshandeln ökar, utan att man i stället vågar anmäla mer och att den statistik som visar ökning kan bero på det. I så fall är det enbart positivt.

Men det är individer, kvinnor, som far illa. Det är faktiskt så att medan vi skriver och debatterar om våldet slås kvinnor sönder. Jag fick ett samtal från en kvinna som säger så här: Alla skrivningar om kvinnovåld känns som ett hån, medan jag sitter inlåst här, med kedjor runt balkongdörren.

Det är alltfler kvinnor som hör av sig till oss. En kvinna, vars man fått besöksförbud fyra gånger och som försökt slå ihjäl henne två gånger, upplever sig fortfarande inte ha något skydd. Efter tolv anmälningar och efter att ha spöats i fem år sitter kvinnan inlåst av skräcken, medan förövaren, mannen, går fri som om ingenting hänt. Grannar vågar inget säga av rädsla för mannen. Polisen har tagit hans löfte att han inget ska göra på allvar, medan kvinnans skräck inte lett till någon åtgärd.

Hon säger så här: Ishockeyspelare blir tagna ur spel för hjärnskador, medan det är mindre viktigt med sönderslagna, misshandlade och missförstådda kvinnor.

Skälet till att polisen inte lyssnat på henne tror hon är att hon har blivit sönderslagen och fått en huvudskada som inte läkt. Hon har därför tappat minnet. Hon menar att det inte räcker att vid förhör fråga kvinnan om näven var knuten eller öppen. Det går inte att gradera misshandel för att få tillgång till larmpaket. Varje misshandlad kvinnas röst måste tas på allvar.

Herr talman! Rikskvinnocentrum pekar på det stora informationsbehovet för flera yrkeskategorier. Jag är glad att justitieministern lyfter fram samarbetsfrågorna på alla nivåer. Den interdepartementala gruppen i regeringen är ett positivt initiativ. Jag hoppas att där finns representanter för familj, skola, uppväxtmiljö, bostad, arbetsmarknad, vård och finans.

Jag ser fram emot en livlig diskussion inför initiativet om brottsförebyggande frågor under Sveriges EU-ordförandeskap, just om temat våld i nära relationer.

En fråga som jag dock saknar i hela den här debatten är drogernas påverkan. Man säger att det ytterst är mannens kontrollerande över kvinnan det handlar om. Statsministern nämner inte heller drogfrågorna i regeringsförklaringen. Detta tycker jag är synd. Jag undrar om vi inte underskattar alkoholens betydelse när det gäller misshandel av kvinnor, därför att mannens kontrollerande tvång kan förstärkas av alkohol.

Besöksförbudet måste garantera att kvinnan inte blir uppsökt. Det måste finnas en skyddszon runt kvinnan så att hon inte blir inlåst i ett rum och kök. Vi har inte tillräckligt många trygghetspaket och larm. Det har också visat sig att inte ens elektronisk fotboja ger tillräcklig garanti. Hundar används för lite till skydd för kvinnan. Det måste finnas mer att göra.

Jag skulle vilja fråga Laila Freivalds om polisens resurser och polisens attityder. Det blir inte bättre av att tingsrätter och domstolar läggs ned i besparingssyfte och att poliskåren minskar. Hur kan vi skapa ett klimat där närpolisen blir informerad om misshandel så att kvinnor vågar anmäla?

Anf. 5 Justitieminister LAILA FREIVALDS (s):

Herr talman! Varje polismyndighet har i uppdrag att utarbeta en handlingsplan för hur man ska agera när det gäller att bekämpa våld i nära relationer. Det innebär att polismyndigheten har det som en prioriterad uppgift och att den hela tiden måste utveckla sina metoder, sin kunskap och sin förmåga att hantera detta.

I polisens uppgifter ingår inte bara att reagera när brott har begåtts, utan polisens uppgift är också att förebygga brott och att ge skydd och hjälp till dem som blir utsatta för brott. Det är naturligtvis viktigt att polisen lyssnar när kvinnor berättar om sina upplevelser. Det är viktigt att polisen har en tillräcklig kunskap för att kunna tolka och rätt uppfatta den information de får och att då ta till det skydd och den hjälp kvinnan behöver.

Det råder inget tvivel om att polisen behöver mer resurser för att kunna utveckla även den sidan av deras arbete. Såvitt jag vet har det aldrig hänt att någon kvinna har blivit nekad hjälp på grund av att larmpaket har saknats. Jag vet att det har förekommit att en polismyndighet har vänt sig till en annan i akuta situationer när det egna lagret av larmpaket har varit slut. Men att man därigenom har varit tvungen att någon gång neka ett larmpaket när bedömningen har gjorts att ett sådant behövs har jag inte hört talas om.

Alkoholen har betydelse i våldssammanhang. Jag tror att forskningen med bestämdhet kan säga att alkoholen ibland är en utlösande faktor för våld som förekommer inte bara i hemmet utan också i samband med

Prot.

1999/2000:69

18 februari

Svar på interpellation

nöjesliv och olika mänskliga sammanhang. Alkoholen är därför ett problem i samhället även av det skälet. Vi har en restriktiv alkoholpolitik som syftar till att förebygga alkoholens skador. Det är en fråga som naturligtvis också måste uppmärksammas i samband med att vi utvecklar metoder och kunskap om våld i hemmiljö.

Besöksförbudet är en viktig åtgärd för att skapa något slags trygg situation för kvinnan. Det är ingen hundra procentig metod. Dels vet vi att det överträds, dels vet vi att kvinnor inte alltid känner sig säkra på att det ger tillräckligt skydd. Brottsförebyggande rådet har haft i uppdrag att undersöka möjligheten att kombinera besöksförbud med elektronisk boja, och det finns tekniska förutsättningar för att utveckla en sådan metod. Men vi ska inte ha någon överdriven uppfattning om att detta skyddar kvinnan. Den man som har bestämt sig för att bryta mot ett besöksförbud utlöser också larmanordningen i den elektroniska bojan. Men det kan vara en metod att avslöja flera fall av brott mot besöksförbudet. Men för att skydda kvinnan måste våra ambitioner vara högre, och vi måste utveckla andra metoder.

Anf. 6 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd):

Herr talman! Jag tackar för svaret. Det är viktigt att handlingsplanen följs och att det finns dokumentation. Sekretessen måste hållas, t.ex. får inte en hemlig adress lämnas ut. En kvinna ska inte behöva sitta förtvivlad på en vårdcentral och inte känna sig trygg för att hon inte kan ha en adress i vårdcentralens databas. Det finns sådant som för oss är småsaker som har stor betydelse för dessa kvinnor som vi måste se över gemensamt.

Jag är också glad att justitieministern talar om alkoholens påverkan. Vi verkar vara överens om alkoholen som en utlösande faktor. Det är synd att vi inte i riksdagen kan ta ett gemensamt initiativ så att vi t.ex. kan behålla de införselregler vi har och inte anamma EU:s införselregler vad gäller alkohol. Det är synd att det har upprättats Internetkanaler och direktkontakter med kommissionären Frits Bolkestein och att vi inte kan uppträda som ett gemensamt parlament i frågan. Jag tycker att vissa uppträder osolidariskt i frågan.

Vi måste alltmer lyfta fram i fokus av våldet gärningsmannen. Hittills har det mest varit offrets beteende som har varit intressant. Vi behöver mer av självskattningsinstrument. Det finns människor som vill hjälpa till men som inte tas till vara. Det kan vara t.ex. far- och morföräldrar som bygger nätverk och som försöker hjälpa sina döttrar mot våldet.

Slutligen vill jag säga någonting om attityder. Det gäller t.ex. den allvarliga frågan om *trafficking*. Tjejer från Baltikum luras hit i dessa syften. I *A Story About Traffic Signs* används kvinnor i vägmärkesdiskussionen: ”— — — when I saw a woman lying down.” Detta är så felaktiga attityder som påverkar frågorna.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
1999/2000:59 till justitieutskottet

Redogörelse
1999/2000:RB1 till finansutskottet

Motion
1999/2000:Sk20 till skatteutskottet

Prot.
1999/2000:69
18 februari

9 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Förslag
1999/2000:RR8 Riksdagens revisorers förslag angående statliga kredit-
garantier

Konstitutionsutskottets betänkande
1999/2000:KU14 Upphovsrätten och offentlighetsprincipen

Lagutskottets betänkande
1999/2000:LU9 Aktiebolags förvärv och överlåtelser av egna aktier

Skatteutskottets betänkande
1999/2000:SkU12 Vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag
skall kunna förvärva egna aktier, m.m.

Finansutskottets betänkande
1999/2000:FiU15 Vissa finansmarknads-, försäkringsrörelse- och kredit-
upplysningsfrågor

Bostadsutskottets betänkanden
1999/2000:BoU4 Statligt stöd till lokala investeringsprogram
1999/2000:BoU5 Vissa indelnings- och länsstyrelsefrågor

Justitieutskottets betänkande
1999/2000:JuU8 Hemlig teleavlyssning, m.m.

10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 17 februari

1999/2000:575 av *Yvonne Ångström* (fp) till statsrådet Maj-Inger Klingvall

Familjen Sincari

1999/2000:576 av *Sinikka Bohlin* (s) till jordbruksminister Margareta Winberg

Forskning kring lax och öring

1999/2000:577 av *Mikael Odenberg* (m) till näringsminister Björn Rosengren

Vägverkets handläggning av taxiförarlegitimation

1999/2000:578 av *Eva Arvidsson* (s) till statsrådet Ulrica Messing
Integrationsverket

den 18 februari

1999/2000:579 av *Eva Arvidsson* (s) till statsrådet Ingegerd Wärnersson
Fristående skolor

1999/2000:580 av *Chatrine Pålsson* (kd) till statsrådet Maj-Inger Klingvall

Invandrades ersättning under grundskoleutbildning

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 22 februari.

11 § Kammaren åtskildes kl. 9.26.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

LISBETH HANSING ENGSTRÖM

/Barbro Nordström

Innehållsförteckning

Prot.
1999/2000:69
18 februari

1 § Meddelande om aktuell debatt	1
2 § Meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan	1
3 § Meddelande om plan för kammarens sammanträden	1
4 § Beslut om senaste dag för avlämnande av propositioner	2
5 § Senaste dag för framställande av interpellationer	2
6 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	2
7 § Svar på interpellation 1999/2000:220 om riskfaktorer vid partnervåld	4
Anf. 1 Justitieminister LAILA FREIVALDS (s)	4
Anf. 2 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd)	6
Anf. 3 Justitieminister LAILA FREIVALDS (s)	7
Anf. 4 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd)	8
Anf. 5 Justitieminister LAILA FREIVALDS (s)	9
Anf. 6 ULLA-BRITT HAGSTRÖM (kd)	10
8 § Hänvisning av ärenden till utskott	11
9 § Bordläggning	11
10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	12
11 § Kammaren åtskildes kl. 9.26	12